

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **Pankrácká společnost, z.s.**, IČO: 266 66 154
se sídlem Hudečkova 1097/12, Praha 4
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Černohousem
se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2022, č. j. MHMP 49820/2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4 (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 9. 2021, č. j. P4/362395/21/OŽPAD/HNL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) změněno tak, že ve výroku I. byl text výrokové části „*Pokácení dřevin je možno provést po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a až po vzniku práva provést stavební záměr „Výstavba trasy I.D metra v Praze – úsek Pankrác – Depo Písnice, HLAVNÍ MĚSTO PRAHA MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY Odbor ochrany prostředí *MHMPXPHQQLV1* MHMPXPHQQLV1 2/99 Stavebně technologický celek“ (dokumentace pro vydání stavebního povolení stavby zpracované společností METROPROJEKT Praha a.s., nám. I.P. Pavlova 2/1786, Praha 2, v srpnu 2019) podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.*“ nahrazen textem „*Pokácení dřevin je možno provést až po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a rozhodnutí povolujících realizaci příslušných stavebních oddílů (SOD) tvořících součást stavby umístěné územním*

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.

rozhodnutím č.j. P4/067441/13/OST/FATU ze dne 16.10.2013 pod názvem „trasa I.D metra v Praze stavba – provozní úsek I.D – Náměstí Míru – Depo Písnice“; a kolidujících s dřevinami povolovanými tímto výrokem rozhodnutí ke kácení.“, ve výroku II. v odstavcích 1), 2) a 3) byly texty výrokové části „Dřeviny budou vysázeny mimo ochranná pásma zařízení technické infrastruktury. Náhradní výsadbu je žadatel povinen realizovat v nejbližším vhodném agrotechnickém termínu po dokončení stavby a před vydáním právního aktu povolujícího užívání předmětné stavby (kolaudační rozhodnutí, kolaudační souhlas, ...), nejpozději však do půl roku od vydání tohoto právního aktu.“ nahrazeny texty „Náhradní výsadbu je žadatel povinen realizovat nejpozději do okamžiku kolaudace trasy metra D v úseku trasy metra D Pankrác – Olbrachtova. Náhradní výsadbu lze realizovat v ochranných pásmech inženýrských sítí jen v souladu s podmínkami vymezenými zvláštními právními předpisy, kterými jsou tato ochranná pásma stanovena.“ a ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím bylo dle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) hlavnímu městu Praze (dále jen „žadatel“) povoleno pokácení 24 konkrétních stromů a 2182 m² zapojeného porostu na pozemku parc. č. 879/33 v katastrálním území Krč (dále jen „pozemek“) a dle § 9 odst. 1 uloženo provedení náhradní výsadby konkrétních dřevin na konkrétních pozemcích a následná péče o ni po dobu 5 let od její realizace. Výrokem prvostupňového rozhodnutí bylo kromě toho stanoveno, že kácení ve vymezeném vegetačním období smí být provedeno pouze po prohlédnutí dřevin ornitologem, přičemž budou-li se v koruně vyskytovat aktivně využitá ptáččí hnízda, lze kácení provést až po vyvedení mláďat, případně v době vegetačního klidu. O prohlídce ornitologem se má provést zápis pro případnou kontrolu splnění této podmínky.

2. Soud ze správního spisu zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci samé:
3. Žadatel dne 18. 10. 2019 podal ke správnímu orgánu I. stupně žádost o povolení kácení 38 stromů a celkem 2940 m² zapojeného porostu dřevin na pozemku (dále jen „žádost“) z důvodu kolize se stavbou „Výstavba trasy I.D metra v Praze – úsek Pankrác – Depo Písnice, Stavebně technologický úsek“. K žádosti byl přiložen mimo jiné i výkres „PLOCHA ZS OL2 PŘÍPRAVA ÚZEMÍ – KÁCENÍ M 1:500“ (dále jen „výkres – kácení“). Dne 5. 12. 2019 proběhlo ohledání na pozemku ve smyslu § 54 správního řádu a byl z něj pořízen protokol a fotodokumentace. Dne 4. 3. 2020 byly do řízení doloženy znalecké posudky č. 285/01/2018 a č. 309/01/2020 zpracované soudním znalcem Ing. S. Burianem. Dne 20. 12. 2020 žalobce v rámci správního řízení podal ke správnímu orgánu I. stupně mimo jiné žádost o opakované ohledání na místě a žádost o nařízení ústního jednání (o jejich konání pak během správního řízení žádal opakovaně). Dne 8. 4. 2021 bylo žalobci doručeno usnesení správního orgánu I. stupně o možnosti seznámit se s obsahem spisu a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Následně bylo do správního spisu vedeného správním orgánem I. stupně založeno vyjádření žalobce, žadatelovo částečné zpětvzetí žádosti ze dne 21. 5. 2021 ohledně 12 konkrétních dřevin a celkem 758 m² zapojeného porostu dřevin, usnesení vedoucího Odboru životního prostředí a dopravy správního orgánu I. stupně ze dne 28. 5. 2021, jímž bylo rozhodnuto, že Ing. Lenka Hánlová není v dané věci podjatou osobou, usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 20. 7. 2021 o zastavení řízení v části věci dle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu vydané v reakci na částečné zpětvzetí žádosti ze dne 21. 5. 2021 a záznam o usnesení poznamenaném do spisu ze dne 22. 7. 2021, jímž správní orgán I. stupně rozhodl o zamítnutí návrhu žalobce na konání veřejného ústního jednání. Dále bylo do správního spisu založeno usnesení ze dne 4. 8. 2021, jímž správní orgán I. stupně zastavil řízení v části věci týkající se 1 konkrétní dřeviny dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu s odůvodněním, že dle zjištění při ohledání pozemku se daná dřevina již na pozemku nenachází a žádost je tak v tomto rozsahu bezpředmětná, žadatelovo částečné zpětvzetí žádosti ze dne 9. 9. 2021 ohledně 1 konkrétní dřeviny a usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 10. 9. 2021 o zastavení řízení v části věci dle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu vydané v reakci na částečné zpětvzetí žádosti ze dne 9. 9. 2021. Dne 15. 9. 2021 správní orgán I. stupně vydal prvostupňové rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Vítarová.

4. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. V odvolacím řízení žalobce předložil mimo jiné znalecký posudek č. 214/11/2020 zpracovaný znalcem Ing. T. Forealem, návrh alternativního řešení, fotodokumentaci a usnesení Rady hlavního města Prahy ze dne 31. 8. 2021 (dále jen „usnesení RHMP“), z něž podle žalobce vyplývalo, že výstavbu severního vestibulu stanice Olbrachtova vč. odtěžovací jámy bylo a je možné realizovat se zásadním omezením kácení izolační zeleně. Žalovaný do spisu z projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení pro výstavbu trasy I.D metra v Praze provozní úsek Pankrác – Nové Dvory doplnil výkres „SOD 13 – Stanice Olbrachtova zařízení staveniště OL 1, 2, 3“ (dále jen „výkres SOD 13“) a dokument „Aktualizace 12/2019 – zpracování připomínek DOSS – Technická zpráva“ (dále jen „technická zpráva“).
5. O odvolání žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění k námitce podjatosti odkázal na usnesení, jimiž bylo rozhodnuto, že jednotlivé oprávněné úřední osoby nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování věci v daném řízení, na rozhodnutí, jimiž byla tato usnesení potvrzena, a též na § 14 odst. 2 správního řádu. K námitce žalobce ohledně svěřeni pozemku do správy Pražské developerské společnosti, příspěvkové organizace (dále jen „PDS“), která se tak dle žalobce měla stát novým účastníkem řízení a novým vlastníkem pozemku, žalovaný podotkl, že dle katastru nemovitostí je vlastníkem pozemku žadatel, jemuž bylo prvostupňovým rozhodnutím povoleno kácení a uložena povinnost provést náhradní výsadbu. Ohledně tvrzeného porušení § 36 správního řádu správním orgánem I. stupně žalovaný vyslovil, že po výzvě správního orgánu I. stupně dle § 36 odst. 3 správního řádu do správního spisu přibýly pouze dokumenty procesního charakteru, nikoli nové podklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí. S tím souvisí i námitka žalobce, že se správní orgán I. stupně měl zabývat rozporem mezi žadatelem předloženou dokumentací a předmětem řízení, k níž žalovaný poukázal na dispoziční zásadu obsaženou v § 45 odst. 4 správního řádu, podle níž je to žadatel, kdo disponuje předmětem řízení. Pokud se rozhodne (částečným zpětvzetím žádosti) předmět žádosti zúžit, správní orgán nemá jinou možnost než řízení v příslušné části zastavit. To platí i tehdy, pokud po částečném zpětvzetí na pozemku zůstanou dřeviny kolidující se zamýšlenou stavbou. Správní orgán I. stupně nebyl povinen zkoumat, proč žadatel takový z určitého pohledu nelogický krok činí, když žadatel ani nemusel svůj postup odůvodňovat. Případný nesoulad mezi projektem stavby a rozsahem dřevin povolených ke kácení nemůže řešit orgán ochrany přírody, ale je na žadateli, aby tento nesoulad řešil s příslušnými správními orgány, které vedou řízení dle stavebních předpisů. Případná stavba pilotové stěny by byla v kolizi s dřevinami, které již předmětem daného řízení nejsou (došlo ke zpětvzetí žádosti v dané části řízení a zastavení řízení v této části), a žadatel tak nemá a v blízké budoucnosti ani zřejmě nezíská povolení tyto dřeviny pokácet, a tudíž ani nebude moci tuto část stavby realizovat, nicméně toto není záležitost, kterou má řešit orgán ochrany přírody (ani k tomu nařizovat ústní jednání). Pokud žadatel po nějaké době případně dospěje k závěru, že je přece jen pokácet potřebuje, bude si muset podat žádost novou.
6. Dále žalovaný konstatoval, že k žádosti byl přiložen dokument nazvaný „Kácení“, kde jsou v přehledných tabulkách uvedeny dřeviny v kolizi a z něž je patrný celkový obrys zařízení staveniště a umístění objektu staveniště, chybí v něm však legenda. Protože správní orgán I. stupně do spisu nezařadil projektovou dokumentaci, žalovaný doplnil výkres SOD 13 (jakožto součást projektové dokumentace ke stavbě, kterou měl k dispozici z úřední povinnosti a která obsahuje legendu, přičemž kolize je z něj jednoznačně zřejmá) a technickou zprávu. Je přitom irelevantní, jaká během řízení před správním orgánem I. stupně probíhala jednání mezi osobami zainteresovanými v dané věci a jaká jiná alternativní řešení se hledala a navrhovala. Je třeba vycházet z faktů daných podklady pro vydání rozhodnutí a z nich kolize předmětných dřevin s danou stavbou jasně vyplývá. Namítal-li žalobce, že správní orgán I. stupně neporovnal kolizi předmětných dřevin se stavbou přímo na místě, žalovaný k tomu poznamenal, že takové porovnání technicky ani proběhnout nemohlo, jelikož samotné geometrické vytyčení stavby

správní orgán I. stupně neměl k dispozici a kolizi podrobně popsal v prvostupňovém rozhodnutí. Hodnotit kolizi jednotlivých dřevin s tou kterou částí stavby, jak požadoval žalobce, tak nebylo možné, jelikož je třeba tak činit vůči zařízení staveniště jako celku, přičemž v tomto smyslu byla kolize jednoznačně prokázána. Z protokolu o ohledání vyplývá, že správní orgán I. stupně všechny dřeviny náležitě ohledal a zjistil jejich stav. Ohledání neslouží k tomu, aby na místě samém byl do protokolu o ohledání podrobně vyhodnocován jejich funkční či estetický význam a tento na místě samém poměřován s tvrzeným důvodem pro povolení kácení. Všechny tyto úvahy musí správní orgán uvést v odůvodnění rozhodnutí.

7. Ohledně nenařízení ústního jednání žalovaný odkázal na § 49 odst. 1 správního řádu s tím, že ZOPK obligatorně pro daný typ řízení nařízení ústního jednání nepožaduje a ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků rovněž nutné nebylo. Účastníci měli dostatek času a prostoru se seznámit se všemi podklady a vyjádřit se k nim, což také učinili. Ústní jednání (ani veřejné) by v dané věci nic nového nepřineslo.
8. Dále žalobce rozporoval, že součástí spisové dokumentace je situační zákres s vyznačením stavby – inženýrských sítí i jednotlivých objektů, ražební jámy (vrtu) a jednotlivých dřevin (spis obsahuje zákres bez průkazné legendy) a že tento zákres obdrželi všichni účastníci řízení v digitální podobě a mohli si ho dle potřeby zvětšovat. Dle žalovaného však tento podklad je součástí spisové dokumentace a pokud jej žalobce v digitální podobě neobdržel, měl možnost po celou dobu řízení do něj nahlédnout a pořídit si jeho kopii. Žalovaný znovu poukázal na doplnění výkresu SOD 13 s tím, že kolize předmětných dřevin se stavbou byla dostatečně prokázána.
9. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán může vycházet ze skutečností a podkladů jemu známých z jeho úřední činnosti (například pokud disponuje projektovou dokumentací ke stavbě), avšak musí takové podklady vložit do spisu pro dané řízení, nikoli na ně pouze odkazovat v odůvodnění rozhodnutí. Žalovaný nicméně toto částečné pochybení správního orgánu I. stupně napravil tím, že do spisu vložil výkres SOD 13 a technickou zprávu, takže nyní již není o kolizi předmětných dřevin se stavbou pochyb.
10. Námitku, že věta z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí znějící *„Pás dřevin podél BD byl z žádosti žadatelem vyjmut. Tento pás dřevin lze od prostoru staveniště jako celek oddělit a po dobu stavby dřeviny ochránit.“* si protirečí s textem *„v tomto konkrétním případě má správní orgán za to, že je lbostejno, s jakou konkrétní částí stavby jsou jednotlivé dřeviny v kolizi, naopak je třeba posuzovat stavbu komplexně, neboť zachování dřevin v prostoru a podmínkách stavby takového rozsahu je i při nejlepší vůli bobužel nerealné.“*, žalovaný označil za účelovou a citované pasáže za vytržené z kontextu. V daném řízení bylo rozhodováno o konkrétních dřevinách, avšak nikoli o těch, o které bylo prvostupňové rozhodnutí zúženo. Konkrétní čísla dřevin, jejichž pokácení podléhá povolení orgánu ochrany přírody, jsou uvedena ve zpětvzetích žádosti a ostatní dřeviny jsou zahrnuty do porostu, který je uveden v metrech čtverečních; žádost byla zúžena žadatelem, jeden topol byl havarijně pokácen a v těchto částech bylo správním orgánem I. stupně v souladu se správním řádem řízení zastaveno. Porovná-li se výkresy s čísly dřevin, je zřejmé, že se opravdu jedná o „pás dřevin“, jak jej charakterizuje správní orgán I. stupně. Časová prodleva mezi částečným zpětvzetím žádosti a vydáním odpovídajícího usnesení o (částečném) zastavení řízení nemá vliv na zákonnost a správnost prvostupňového rozhodnutí. Tvrzení, že by se žadatel a správní orgán I. stupně „za zády“ ostatních účastníků domlouvali, žalovaný označil za neprokázané.
11. K určení stavebního záměru ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí žalovaný uvedl, že vzhledem ke složitosti celé stavby je tato povolována postupně v několika řízeních a členěna na stavební oddíly. Žalovaný proto v napadeném rozhodnutí toto vymezení upravil. Odkládací podmínka tak zajišťuje, že kácení bude moci být provedeno až po právní moci rozhodnutí umožňujících stavební realizaci konkrétních částí stavby kolidujících s předmětnými dřevinami. Nedojde tak ke zbytečnému kácení dřevin, pokud by se například následně ukázalo, že část stavebních prvků metra D musí být realizována odlišným než původně projektovaným

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.

způsobem. Zákon nevyžaduje, aby byl stavební záměr kolidující se dřevinou v rozhodnutí o povolení kácení dřeviny přesně určen a pojmenován. Podmínkou realizace kácení jsou pravomocná rozhodnutí o kácení dřevin a povolující realizaci příslušných částí stavby umístěné územním rozhodnutím ze dne 16.10.2013, č.j. P4/067441/13/OST/FATU, pod názvem „trasa I.D metra v Praze stavba – provozní úsek I.D – Náměstí Míru – Depo Písnice“, které kolidují s dřevinami. Postačí povolení k částem stavby kolidujícím s předmětnými dřevinami (není třeba povolení ke všem částem stavby).

12. Pokud se jedná o uložení podmínky náhradní výsadby, navázal žalovaný její nejzazší termín na kolaudaci trasy metra D v předmětném úseku mezi stanicemi Pankrác a Olbrachtova. K tomuto okamžiku by již měla být celá stavba v dotčeném území dokončena a zařízení staveníšť uvolněna k jinému využití. S ohledem na rozsah náhradní výsadby, která může při realizaci sadových úprav hraničit nebo přímo kolidovat s ochrannými pásmy některých inženýrských sítí, žalovaný zmírnil původně stanovený absolutní zákaz umísťování nových výsadeb do těchto ochranných pásem. Výsadby lze tedy po změně výroku rozhodnutí do ochranných pásem inženýrských sítí umísťovat v souladu s podmínkami vymezenými zvláštními právními předpisy, kterými jsou tato ochranná pásma stanovena.
13. Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kácení“), v § 5 uvádí, že kácení dřevin se provádí zpravidla v období vegetačního klidu. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech, jako je tomu nyní, tedy lze kácet i mimo období vegetačního klidu. Pro potřeby realizace dané stavby a jejich jednotlivých etap je potřeba ponechat žadateli možnost kácet mimo dobu vegetačního klidu. Podmínka provedení prohlídky dřevin ornitologem v případě kácení ve vegetačním období je standardní podmínkou, která se pro tento případ žadatelům o povolení kácení ukládá, přičemž nelze přisvědčit spekulativní námitce žalobce, že „*zápis sepíše ke spokojenosti žadatele kdokoli, kdo se označí za odborníka na ornitologii*“. Prohlídku může uskutečnit pouze osoba, která pro tyto účely disponuje patřičnými profesními znalostmi, které náležitě osvědčí.
14. Ekologickou újmu způsobenou kácením se správní orgán I. stupně dle žalovaného náležitě zabýval. Vycházel z výše ekologické újmy dle znaleckých posudků č. 285/01/2018 a č. 309/01/2020, přičemž tato výše byla upravena v souvislosti se zúžením předmětu řízení žadatelem. V posuzovaném případě se jedná o biotop, který z ochrannářského hlediska není významný vzhledem k silnému vlivu člověka. Dřeviny mohou zlepšovat kvalitu ovzduší či klima pouze ve svém nejbližším okolí vzhledem k tomu, že se nejedná o zásadní plochu v území. Nemají vliv na kvalitu vody či zmírňování ekologických katastrof, ani neplní protihlukovou funkci. S ohledem na velikost daného ekosystému bude předmětné kácení představovat minimální ovlivnění regulační funkce tohoto ekosystému. Předmětné dřeviny samy o sobě ani nevytvářejí žádný významný ekosystém s ohledem na malý podíl mrtvého dřeva, je zde absence dutin (úkrytů) a silný antropogenní tlak, dřeviny samy o sobě zaujímají pouze malý plošný rozsah. Z hlediska produkce potravy, materiálů a dalších zdrojů nepředstavují předmětné dřeviny významný zdroj, a to vzhledem k místě růstu i velikosti ekosystému. Nepředstavují významný potravní zdroj pro živočichy, např. ptáky, pro živočichy jsou vždy výhodnější větší plochy dřevin, zahrad či parkových ploch. Dřeviny navržené ke kácení tak mohou tvořit pouze okraj areálu výskytu jednotlivých druhů. Nepředstavují ani klíčový druh či dominantu a jsou nahraditelné bez jakéhokoli narušení fungování ekosystému. Odstraněním dřevin tak dojde z hlediska velikosti a fungování urbánního ekosystému k nízké až zanedbatelné ekologické újmě. Tu lze nahradit tím, že primárně bude v území zachován počet dřevin obdobného druhového složení. Správní orgán I. stupně uložil poměrně rozsáhlou náhradní výsadbu, včetně pětileté následné péče a tuto řádně zdůvodnil. Rovněž vysvětlil, proč náhradní výsadbu ukládá na konkrétní místa. Mladé vysazované dřeviny nemohou nikdy zcela nahradit ve všech funkcích vzrostlé starší stromy, předpokládá se však, že do budoucna budou veškeré ekologické i společenské funkce zeleně v lokalitě kompenzovány. Následnou péčí uloženou v maximální možné délce má být zajištěno dobré

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Vítrová.

ujmutí jedinců a jejich zdárný počáteční růst a vývoj. Náhradní výsadbou se ukládají k vysazení kvalitní sazenice, které by měly při stanovené řádné péči v brzké době kvalitativně předčit hodnotu kácených dřevin. Některé dřeviny v území zůstanou též zachovány (pás dřevin před bytovým domem v ulici Kovařovicova). V blízkém okolí se nachází další zeleň na okolních sídlištích. Nedojde tak k oslabení ekologických funkcí urbánního ekosystému ani funkčních a estetických hodnot zeleně v daném místě a jeho blízkém okolí.

15. Z § 10 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním prostředí“) vyplývá, že ekologickou hodnotu nelze ztotožnit s hodnotou společenskou spočívající i v dalších vlastnostech dřevin (hodnotou estetickou, hygienickou či kulturní). Posouzení společenské hodnoty, resp. funkčnosti dřevin, je rozhodující pro posouzení oprávněnosti kácení, ekologická hodnota je významná pro případné rozhodování o náhradní výsadbě. Ing. S. Burian při zpracování znaleckých posudků č. 285/01/2018 a č. 309/01/2020 při stanovení výpočtu ekologické újmy vycházel z tzv. Kochovy metody modifikované pro podmínky České republiky.
16. Oceňování dle metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „AOPK“) je nedostatečně transparentní kombinovaný způsob ocenění. Poslední verze je deklarována již jako výpočet ekologické újmy a zohledňuje tzv. „prvky se zvýšeným biologickým potenciálem“, jejichž vliv na konečný výsledek však zcela zjevně neodpovídá jejich významu. Chybnou koncepci této metodiky lze prokázat na ocenění invazních dřevin, např. trnovníku akátu, který má na biotop jednoznačně negativní dopad (likviduje cenné bylinné porosty) a tato metodika mu přesto přičítá obdobnou ekologickou hodnotu jako domácím buku. Počet nově vysazovaných dřevin (náhradní výsadba) vychází z přepočtu plochy kmene oceňovaného stromu ve výčetní výšce na plochy kmínků náhradní výsadby v době plné aklimatizace, která se uvažuje v délce 5 let. V praxi to znamená, že vypočtená náhradní výsadba zabírá neadekvátně velký prostor, vysazuje-li se při běžně užívaných sponech (je třeba zohlednit vzdálenosti mezi jednotlivými nově vysazovanými dřevinami, aby tyto měly dostatečný prostor pro svůj další růst a vývoj). Slabými stránkami této metodiky jsou nejasnost původu a zjištění základní bodové hodnoty, neprůhlednost cenové kalkulace, kdy nejsou uvedeny principy výpočtu základních cen, relativně velké množství subjektivně hodnocených parametrů vedoucí k odchylkám při stanovení základní hodnoty a výše srážek. Ve veřejně přístupné metodice jsou vysvětleny hodnoty (jejich hodnotové stupně, škála), které se mají zadávat nebo ze kterých se může vybírat, nikoliv samotný matematický princip, algoritmus, na jehož základě kalkulačka pracuje.
17. Existující metodiky lze zařadit do dvou skupin, a to jednak metodiky založené na stanovení základní bodové hodnoty za metr čtvereční kolmého průřezu kmene ve výčetní výšce a její následné úpravy pomocí různých faktorů (zde Metodika AOPK Praha 2017), a dále metodiky založené na nákladovém zjištění ceny (zde pro české podmínky upravená metodika Koch CZ). Metodiky první skupiny se liší v nastavení základní bodové hodnoty a rovněž ve výčtu posuzovaných faktorů. Typy těchto faktorů se mimo jiné odvíjejí od významu, který společnost dřevinám přisuzuje. Výsledné ceny se mohou velmi lišit právě na základě subjektivního hodnocení těchto faktorů. Metodiky nákladové naopak poskytují velmi stabilní ceny a postup oceňování bývá jasnější a věrohodnější. Žádná z uvedených metodik nehodnotí dřeviny jako součást biotopů (stanovišť) či ekosystémů jako celku. Jinak řečeno, neohodnocují ekosystém, jehož jsou součástí. Použití konkrétní metodiky přitom není dáno žádným právním předpisem, a tvrzení žalobce o povinnosti použít metodiku AOPK je tak nepodloženo. Podobně je tomu u žalobcem zmíněného metodického pokynu žalovaného ze dne 18. 1. 2018, který je čistě interním dokumentem vytvořeným pro potřeby městských částí a v němž se výslovně uvádí, že využití této metodiky je doporučeno, nikoliv povinné, tj. v odůvodněných případech lze využít i metodiku jinou, což je v daném případě náležitě odůvodněno.
18. K námitce žalobce ohledně neprověření realizovatelnosti uložené náhradní výsadby žalovaný vyjádřil přesvědčení, že náhradní výsadba uložená prvostupňovým rozhodnutím je realizovatelná.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Vítarová.

Počet a druh dřevin, velikost sazenic a rovněž pozemky určené pro náhradní výsadbu, následná péče a povinný subjekt jsou jasně dány a v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dostatečně zdůvodněny. Bude na žadateli, aby si umístění náhradní výsadby před jejím provedením zjistil a ověřil při její realizaci, že náhradní výsadbu, pokud by zasahovala do ochranných pásem inženýrských sítí, lze na takových místech realizovat jen v souladu s podmínkami vymezenými zvláštními právními předpisy, kterými jsou tato ochranná pásma stanovena. S tím také souvisí absence příloh, které by konkrétně zachytily umístění uložených náhradních výsadeb na uvedených pozemcích. ZOPK ani vyhláška o kácení jejich existenci jako součást rozhodnutí o povolení kácení dřevin nevyžaduje.

19. Správní orgán I. stupně rovněž náležitě vyhodnotil společenské funkce předmětných dřevin. V tomto případě je funkce kácených dřevin vnímána jako poměrně významná. Dřeviny plní zejména izolační a doprovodnou funkci, oddělují frekventovanou komunikaci od bytové zástavby. Správní orgán I. stupně posuzoval stavbu jako stavebně technologický celek. S tímto způsobem pohledu se žalovaný plně ztotožnil a v této souvislosti zmínil existenci pravomocného územního rozhodnutí, kterým se správní orgán I. stupně náležitě v prvostupňovém rozhodnutí zabýval. Žalovaný se plně ztotožnil s tím, že po poměření funkčního a estetického významu předmětných dřevin na straně jedné a závažnosti důvodu pro jejich kácení na straně druhé, kterým je výstavba nové trasy metra D (jejíž význam následně popsal) a její stanice „Olbrachtova“, závažnost uvedeného důvodu převažuje nad zájmem na ochraně předmětných dřevin. Protože trasa metra protíná hustě zastavěné oblasti města, žalovaný považoval za logické, že výstavba jednotlivých nadzemních objektů i zbudování zařízení stavenišť je situováno primárně na volné plochy bez jednoznačně vymezeného účelového určení. Nelze tedy dost dobře předpokládat, že jeden z největších stavebních záměrů na území hlavního města Prahy za poslední desetiletí by se nedostal do kolize s dřevinami rostoucími mimo les. Není přitom úkolem orgánů ochrany přírody hledat v tomto správním řízení alternativní vedení trasy metra či umístění jednotlivých objektů metra. Trasa metra D již byla pravomocně umístěna v územním řízení, a je proto třeba se zabývat pravomocně umístěnou variantou daného stavebního záměru.
20. Ohledně znaleckého posudku č. 214/11/2020 předloženého žalobcem v odvolacím řízení žalovaný vyložil, že k němu nelze s ohledem na § 82 odst. 4 správního řádu přihlídnout, když tento posudek byl zpracován již v roce 2020.

II. Obsah (doplněné) žaloby

21. Žalobce v samotné žalobě vymezil žalobní body pouze stručně, přičemž je následně ve lhůtě pro podání žaloby konkretizoval a rozvinul.
22. V prvním žalobním bodě žalobce namítl systémovou podjatost úředních osob rozhodujících v obou stupních. V případě řízení o povolení kácení nepochybně bylo možné určit nestranný a na vůli politického vedení žadatele nezávislý správní orgán. Vzhledem k mediální propagandě, obchodním počínům a obstrukčnímu postupu žadatele při vyřizování žádosti o poskytnutí informací o výsledcích geologického průzkumu, urychlenému postupu ve stavebních řízeních zahájených v době nouzového stavu, jakož i vzhledem k povaze a podstatě rozhodované věci, jejímu politickému významu a s tím spojeným zájmům nebyla žádná z úředních osob žalovaného a správního orgánu I. stupně schopna rozhodovat nestranně. Vzhledem k významu věci si žalobce nedokázal představit, že by některá z úředních osob „zkomplikovala“ potřebná povolení pro realizaci záměru. Následně se žalobce zabýval výkladem ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu vloženého novelou – zákonem č. 176/2018 Sb., přičemž dospěl k závěru, že na podstatě systémové podjatosti tato novela nic nezměnila (k tomu citoval ze stanoviska vlády k legislativnímu návrhu Zastupitelstva Pardubického kraje a nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97). Nadále je tak třeba vycházet z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119 a navazující judikatury. Z toho vyplývá, že skutečnosti nasvědčující systémové podjatosti

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.

(překročení kritické míry podezření) nelze posuzovat izolovaně, nýbrž ve vzájemných souvislostech s jejich celkovým hodnocením. Účastník řízení tak leckdy dospěje k závěru, že systémová podjatost je dána (tj. dozví se o ní), až po určité době vedení řízení. Podjatost přitom nastává přímo ze zákona při naplnění podmínek § 14 odst. 1 správního řádu, za takových okolností je nadřízený správní orgán povinen postupovat podle § 131 odst. 4 správního řádu. Žalobce následně zopakoval některá svá tvrzení ohledně systémové podjatosti, která uplatnil v průběhu správního řízení s tím, že tato byla správními orgány ignorována. V této souvislosti tvrdil nezákonnost rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 26. 11. 2020, č. j. MZP/2020/430/583, jímž bylo rozhodnuto o rozkladu proti usnesením Ministerstva životního prostředí ze dne 24. 6. 2020, č. j. MZP/2020/500/1333 a č. j. MZP/2020/500/1334. Publicita záměru je zájmem politické reprezentace žadatele při ovlivňování veřejného mínění ve prospěch záměru, nikoli snaha o předložení objektivních a úplných informací. Taková mimořádná mediální aktivita politické reprezentace je v souladu s judikaturou skutečností, která zakládá důvodné pochybnosti o nepodjatosti. K tomu žalobce poukázal na usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 28. 12. 2020, č. j. MMR-61322/2020-83/2776, kterým bylo rozhodnuto o vyloučení ředitele žalovaného z projednávání a rozhodování v řízení ve věci umístění stavby označené jako „*Silniční okruh kolem Prahy, stavba 511 Běchovice – dálnice D1*“ včetně povolení ke kácení dřevin a porostů, přičemž toto usnesení bylo vydáno na základě téměř identické argumentace. Podjatosti nasvědčuje i mimoprocenální komunikace mezi správním orgánem I. stupně a žadatelem, když z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správní orgán I. stupně znal důvod částečného zpětvzetí žádosti, aniž by přitom zpětvzetí bylo jakkoli odůvodněno či podloženo dokumentací.

23. V druhém žalobním bodě žalobce namítl, že v souběžně vedených řízeních o povolení kácení a o vydání stavebních povolení byla žadatelem záměrně předložena odlišná projektová dokumentace. Pro řízení před stavebním úřadem byla předložena dokumentace vyžadující výrazně vyšší rozsah kácení než dokumentace tvrzená pro účely řízení o povolení kácení. Prověření kolizí dřevin s danou stavbou bylo možné provést a povinností správního orgánu I. stupně bylo nezbytné si podklady zajistit. Pokud tak neučinil a neprovedl řádné ohledání, rozhodl bez zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a proto je jeho rozhodnutí nezákonné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v podstatě přiznal, že soulad mezi dokumentací pro územní řízení a dokumentací pro stavební povolení nebylo možno ověřit, jelikož žadatel předložil pouze první dvě strany územního rozhodnutí. Přesto však tvrdil, že „*kolize předmětných dřevin s danou stavbou je dostatečně prokázána z ostatních podkladů ve spise obsažených*“, aniž by uvedl, co je „danou stavbou“ či které „ostatní podklady“ mají kolizi prokazovat. Žalovaný v tomto ohledu tvrdil, že napravil pochybení správního orgánu I. stupně, když do spisu doplnil výkres SOD 13 a technickou zprávu, ani z jednoho z těchto dokumentů však nevyplývá vysvětlení rozporu ani identifikace rozsahu kolize dřevin s jednotlivými stavbami a zařízeními staveniště. Dále správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí tvrdil, že pás dřevin podél bytového domu je možné ochránit a zachovat, na druhou stranu však přiznal, že je to s ohledem na velký rozsah stavby obecně nereálné. Poukazem na „velkou stavbu“ si správní orgán I. stupně pomáhal, aby nemusel přiznat, že konkrétní kolizi nezjišťoval, s výkresovou dokumentací se řádně neseznámil a nevedl dokazování. Přitom vůbec není zřejmé, jak předmětný pás dřevin vypadá a co jej má tvořit. Žalobce v odvolání vznesl otázky ke kolizi konkrétních dřevin (proč ta která dřevina je či není zahrnuta v ochranném pásu dřevin), přičemž žalovaný na tyto otázky řádně nereagoval. I k tomu by totiž bylo třeba disponovat odpovídající projektovou dokumentací. K tvrzení žalovaného, že vzhledem ke složitosti celé stavby je tato povolována příslušnými stavebními úřady postupně v několika různých řízeních, žalobce uvedl, že řízení před stavebním úřadem týkající se pozemku neprobíhala postupně, nýbrž současně a v souběhu s řízením o povolení kácení. Správní orgány proto mohly a měly zjistit, o která konkrétní řízení se jedná, jaká dokumentace v jejich rámci byla žadatelem předložena a je-li v souladu s dokumentací předloženou v řízení o povolení kácení. Správní orgány měly s ohledem na zásadu materiální pravdy zjišťovat a ověřovat rozhodné znění projektové dokumentace i s ohledem na částečné

zpětvzetí žádosti žadatelem, jelikož měl v souvislosti s tím zkoumat, proč právě ohledně vybraných dřevin došlo ke zpětvzetí. Přesto dle odůvodnění prvostupňového rozhodnutí správní orgán I. stupně věděl, že důvodem částečného zpětvzetí byla skutečnost, že nebude budována pilotová stěna. I tak však správní orgán neměl pochybnosti o předmětu řízení, ač je mít měl. Částečné zpětvzetí žádosti a zastavení řízení jen předstírá zúžení rozsahu kácení, které není podloženo žádnou dokumentací. Správní orgán I. stupně měl v této souvislosti vyzvat žadatele k vysvětlení a doplnění podkladů, rovněž měl sledovat vývoj souvisejících stavebních řízení a podobu v nich předložených či ověřených projektových dokumentací. Logická správní úvaha musí vycházet z důsledně zjištěného skutkového stavu hodnoceného ve všech souvislostech. Správní orgány tedy nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když nedošlo k určení skutečného rozsahu kolize jednotlivých stavebních objektů s existujícími dřevinami a nebyly ani zjištěny dendrometrické charakteristiky dřevin k určení jejich ekologické hodnoty. K tomu žalobce citoval z podaného odvolání.

24. Ve třetím žalobním bodě žalobce namítl, že správní orgány nedostály povinnosti zabývat se alternativními řešeními, která by vedla k minimalizaci rozsahu kácení dospělých, perspektivních a vysoce funkčních dřevin rozsáhlého porostu esteticky a urbanisticky působivé izolačně rekreační zeleně a k minimalizaci ekologické újmy. Dopravní podnik hlavního města Prahy v roce 2021 představil alternativní řešení v prostoru dotčeného pozemku podpořené odbornými analýzami, tento návrh medializoval a byl rovněž reflektován v usnesení RHMP. Návrh tvrdil zásadní omezení rozsahu kácení při vypuštění sporné tzv. pilotové stěny podél pětisekčního panelového domu a zrušení umístění dočasného zařízení staveniště v ploše veřejné zeleně mezi bytovým domem a komunikací v ulici Na Strži (rozdíl ve výši ekologické újmy mezi kácením 100 ks a kácením 33 ks dospělých jedinců je zcela zásadní). K tomu žalobce přiložil situační zakres zpracovaný znalcem Ing. S. Burianem. Zmíněný návrh žalobce předložil i ve správním řízení, správní orgány však toto řešení neproověřily a odmítly se jím zabývat s alibistickým odůvodněním, že není povinností orgánu ochrany přírody vyhledávat nové trasování metra, což představuje rozpor s veřejným zájmem na ochraně dřevin jakožto základní složce kvality životního prostředí. Nelze souhlasit s přístupem správních orgánů spočívajícím v automatické akceptaci kolize záměru se zelenými plochami v libovolném rozsahu i v případě dočasného zařízení staveniště. Správní orgány měly prověřit situaci a neumožnit obcházení zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobce přitom nežádal, aby správní orgány vymýšlely nové technické řešení, pouze aby se důsledně zabývaly existujícím alternativním řešením a podložeností kolize každé jedné dřeviny se záměrem. Místo toho správní orgány akceptovaly veškerá tvrzení žadatele bez sebemenšího náznaku prověření.
25. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítl, že správní orgány přezkoumatelným způsobem nezjistily výši ekologické újmy. V prvostupňovém rozhodnutí chybí přezkoumatelná úvaha o konkrétním funkčním a estetickém významu dřevin, výši ekologické újmy a její nahraditelnosti náhradní výsadbou. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí účelově a vnitřně rozporně snižuje funkční a estetický význam kácených dřevin. Ohledně námítky týkající se nezjištění ekologické újmy toliko opakuje tvrzení správního orgánu I. stupně, že ekologickou újmu zjistil ve svých posudcích znalec Ing. S. Burian najatý žadatelem a správní orgán I. stupně byl oprávněn jeho tvrzení bez dalšího převzít. Správní orgán I. stupně tak ohledně ekologické újmy pouze nekriticky převzal tvrzení znalce (ze zastaralého posudku č. 285/01/2018 a posudku č. 309/01/2020 s nedostatečnou dobou šetření), který nechápe (předstírá nepochopení) pojem ekologická hodnota dřevin ve smyslu společenských funkcí dřevin, když stanovil nulové hodnocení u mohutných dřevin vytvářejících bohaté koruny. Vedle věcné vadnosti hodnocení znalce žalobce poukázal i na pochybnosti ohledně jeho nepodjatosti, když tento v dané kauze pracoval současně pro správní orgán I. stupně i žadatele. S ohledem na správní uvážení vyplývající z § 9 odst. 1 ZOPK orgán ochrany přírody musí vždy zkoumat přítomnost ekologické újmy a případně uložit přiměřenou náhradní výsadbu. V případě kácení z důvodu výstavby je judikaturou dovozena

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Vítrová.

povinnost uložit adekvátní náhradní výsadbu, k čemuž žalobce citoval z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 6. 2012, č. j. 31 A 5/2010-83. Kromě toho správní orgán I. stupně standardně v rámci vedených správních řízení používá tzv. oceňovací kalkulačku AOPK a vyčísluje s její pomocí ekologickou hodnotu dřevin, avšak v nynějším řízení s obrovským rozsahem kácení s trvalými zásadními negativními dopady na použití tohoto konstantně doporučeného nástroje nepochopitelně rezignoval. Tím bez uvedení důvodu ignoroval svou vlastní praxi, legitimní očekávání účastníků řízení a potřebu ochrany veřejného zájmu. K násobně vyšší ekologické hodnotě posuzovaných dřevin dospěl znalec Ing. T. Foral v posudku č. 214/11/2020 předloženém žalobcem v rámci odvolání. Žalovaný se však v rozporu se zásadou materiální pravdy a rovností účastníků odmítl tímto posudkem zabývat jakožto opožděně podaným. Nicméně žalobce závěry posudku Ing. S. Buriana ve správním řízení přesvědčivě zpochybnil, a žalovaný se tak měl jím předloženým posudkem zabývat (jeho ignorováním byl rovněž porušen princip rovnosti účastníků řízení). S ohledem na uvedené považuje žalobce rozhodnutí správních orgánů za nepřezkoumatelná.

26. V pátém žalobním bodě žalobce namítl nezákonnost rozhodnutí z důvodu nevypořádání těchto jeho odůvodněných návrhů: návrh na opakované ohledání z důvodu aktualizace zjištění o stavu dřevin, žádost o nařízení ústního jednání za účelem vyjasnění skutečného rozsahu kolize záměru s jednotlivými dřevinami, žádost o doplnění projektové dokumentace, žádost o předložení návrhu náhradní výsadby, žádost o provedení důkazu znaleckým posudkem a provedení výslechu znalce Ing. S. Buriana. Správní orgány se s těmito návrhy žalobce ve svých rozhodnutích řádně nevyřádaly.
27. V šestém žalobním bodě žalobce namítl, že vyhodnocení společenských funkcí dřevin provedené žalovaným je vadné, záměrně zkreslující a v rozporu s předchozím vyhodnocením. Zatímco v usneseních o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o vyloučení přímo dotčených fyzických osob z řízení o povolení kácení žalovaný argumentoval, že funkce stromové zeleně se neomezuje na konkrétní místo, ale pozitivně působí i na širší okolí (s tím pak vyslovil nemožnost připuštění účasti v řízení těm, kdo mají stromy přímo pod okny, neboť jinak by byli diskriminováni ostatní beneficiáři společenských funkcí zeleně), v napadeném rozhodnutí žalovaný tento svůj názor zcela popírá a tvrdí toliko bezvýznamnou místní funkčnost bez širšího přesahu. Ve věci náhradní výsadby se pak žalovaný v napadeném rozhodnutí vrací k myšlence širšího dosahu funkcí zeleně, když hovoří o vhodnosti kompenzační výsadby na různě vzdálených stanovištích. Žalovaný mění názory podle toho, jak se mu to hodí (někdy tvrdí pouze lokální a jindy širší dosah funkcí dřevin). Žalovaný se měl zabývat reálnými funkcemi městské zeleně v rámci Prahy.
28. V sedmém žalobním bodě žalobce namítl, že správní orgány před vydáním svých rozhodnutí nevymezily rozsah podkladů (zejména těch mimo spis), čímž zasáhly do žalobcova práva na vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Dále správní orgán I. stupně po oznámení, že shromáždil veškeré podklady pro vydání rozhodnutí, mimoprocesně komunikoval s žadatelem a doplňoval spisovou dokumentaci (konkrétně o spisové položky č. 48–54), čímž žalobci znemožnil seznámit se se spisovou dokumentací v její finální podobě a k jako takové se k ní vyjádřit. Tím došlo k porušení principu rovnosti účastníků řízení a legitimního očekávání žalobce. Doplněny přitom nebyly toliko procesní podklady, jak tvrdil žalovaný v napadeném rozhodnutí, nýbrž podklady významné pro správní úvahu poměřující význam dřevin s důvodem žádosti z hlediska rozsahu, nezbytnosti a průkaznosti tvrzených kolizí, pro zjištění výše ekologické újmy a stanovení náhradní výsadby. Právě proto, že došlo k částečnému zpětvzetí žádosti bez předložení jakkoli upravené dokumentace, bylo toto zpětvzetí důležité a žalobce měl právo se k takovému zúžení předmětu řízení vyjádřit. Uvedeným postupem došlo k porušení § 36 správního řádu, k čemuž žalobce odkázal na rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243 a ze dne 13. 11. 2014, č. j. 9 As 42/2014-35. S touto námitkou se žalovaný vypořádal s odkazem na dispoziční zásadu. Podle žalovaného tak v podstatě není jiná povinnost,

než bez logických souvislostí a komplexního hodnocení akceptovat postup žadatele, při němž je celkový negativní dopad záměru rozmělněn na části, aby se zásah opticky jevil jako méně významný. Takový názor je v rozporu se zásadou ochrany veřejného zájmu, zásadou materiální pravdy, zásadou hospodárnosti atd. Pokud žalovaný dále argumentoval tím, že část plánované stavby se může uskutečnit později či vůbec, je toto tvrzení v případě jediné dopravní stavby nepřipadné, neboť není myslitelné, aby stavebník mohl postavit stavbu metra s vynecháním některé části stavby.

29. V osmém žalobním bodě žalobce namítl, že správní orgán I. stupně nepředstavil žádný návrh náhradní výsadby, k němuž by se účastníci řízení mohli vyjádřit, ač tak v souladu s metodickým pokynem nadřízeného orgánu měl učinit. Uložená náhradní výsadba není adekvátní, určitá a proveditelná. Ač žalovaný výrok o náhradní výsadbě zpřesnil, není podložený ve smyslu ověření, zda a kdy projektová dokumentace počítá se samotným uvedením do provozu úseku Pankrác – Olbrachtova, ani ve smyslu připravenosti pozemků pro náhradní výsadbu. Provedení náhradní výsadby na pozemku sice bylo uloženo žadateli, pozemek však byl v mezidobí svěřen do správy PDS a podle důvodové zprávy k usnesení o svěřením pozemků i podle zřizovací listiny je smyslem svěřením pozemku developerská činnost. Neurčitost a nevymahatelnost výkonu rozhodnutí vyplývá rovněž ze skutečnosti, že správní orgány nezjistily budoucí stav inženýrských sítí (mimo jejichž ochranná pásma má být náhradní výsadba umístěna) na pozemcích náhradní výsadby a alibisticky přenechaly otázku proveditelnosti na žadateli. Podstatnou vadou prvostupňového rozhodnutí je také absence příloh zachycujících umístění náhradní výsadby, když budoucí podmínky na pozemcích k tomu určených jsou nejisté (limitované blízkostí dopravních a souvisejících staveb, inženýrskými sítěmi). Náhradní výsadba musí být průkazně proveditelná, a to tak, aby byla dlouhodobě perspektivní. O tom má vypovídat příloha rozhodnutí, v níž má být zakreslena každá jednotlivá dřevina náhradní výsadby. Jedině tak může být výsadba smysluplná a její provedení kontrolovatelné a vymahatelné.
30. V devátém žalobním bodě žalobce namítl, že podmínka uvedená v napadeném rozhodnutí, že dřeviny budou před započítáním kácení prohlédnuty ornitologem a uskutečněn zápis pro případnou kontrolu správním orgánem, je nevymahatelná. Tím správní orgán I. stupně rezignoval na respektování ostatních ochranných režimů dle ZOPK, neboť žadatel má reálně ničím neomezenou volnost ve výkonu kácení. Současně je více než pravděpodobné, že v háji čítajícím desítky vitálních stromů s ideálními podmínkami pro hnízdění se budou ve vegetační době vyskytovat hnízda.
31. V desátém žalobním bodě žalobce namítl, že odkládací podmínka ve výroku napadeného rozhodnutí je neurčitá. Závěr žalovaného, že není nutné záměr, kvůli němuž mají být dřeviny káceny, v rozhodnutí jednoznačně identifikovat, je v rozporu s principem ochrany veřejného zájmu, principem rovnosti účastníků řízení a v rozporu s předvídatelností práva. Žalovaný předmětný výrok prvostupňového rozhodnutí změnil takovým způsobem, že jej učinil ještě nejednoznačnějším a vágnějším tak, aby mohlo dojít k vykácení dřevin (a také došlo, aniž žadatel disponoval nezbytným stavebním povolením). Rozhodnutí o tom, které dřeviny a kdy mohou být vykáceny, tím přenesl zcela do diskrece žadatele, čímž způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí. Není myslitelné, aby z rozhodnutí nebylo zřejmé, jaká konkrétní povolení k výkonu kácení dřevin žadatel potřebuje. Nenavázáním podmínky pro výkon rozhodnutí na nabytí právní moci všech nezbytných stavebních povolení pro realizaci stavby na pozemku umožnily správní orgány předčasné a popřípadě zbytečné nevratné vykácení dřevin. Na pozemku je přitom z větší části umístěno zařízení staveniště, nikoli hlavní stavba, přičemž v řízení o povolení hlavní stavby není povolen žádný stavební objekt, který by vyžadoval kácení mezi plochou staveniště a domem v ulici Kovařovicova. Kácení za dané situace jednak nebylo v souladu s rozhodnutím o povolení kácení, jednak obecně ani nebylo potřebné. Pokud je pozemek vyjmenován ve stavebním povolení jako zasažený stavbou, jak argumentoval žadatel, neznamená to, že stavba podle tohoto stavebního povolení je povolena na celém pozemku (zasažena může být jen malá část). Žadatel

tedy měl na základě dokumentace ověřené stavebním úřadem identifikovat stavební objekty, jejichž stavba byla povolena, neboť teprve pak lze rozpoznat, které dřeviny jsou skutečně v kolizi se stavbami, pro které existuje pravomocné stavební povolení. Žadatel měl dále předložit harmonogram výstavby ověřený stavebním úřadem. Jestliže by podle něj vyplývalo, že nějaký stavební objekt má být realizován až ve 3. roku výstavby, pak není důvod pro kácení již v roce zahájení stavby, neboť minimálně 2 roky se dřeviny nebudou nacházet v kolizi.

III. Vyjádření žalovaného

32. Žalovaný ve vyjádření k žalobě a v jeho doplnění navrhl, aby soud žalobu zamítl.
33. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný odkázal na § 14 odst. 2 správního řádu a citoval k tomu z důvodové zprávy s tím, že k vyloučení oprávněných úředních osob, které v dané věci rozhodovaly, nebyl zákonný důvod.
34. K druhému žalobnímu bodu žalovaný podotkl, že pokud žadatel předložil v řízení před stavebním úřadem jako podklad jinou projektovou dokumentaci (vyžadující výrazně vyšší rozsah kácení), je to především záležitostí žadatele a stavebního úřadu ve stavebním řízení. Žadatel je oprávněn pokácet pouze ty dřeviny, jejichž kácení mu bylo povoleno. Pokud zjistí, že pro účely realizace záměru je třeba dalšího kácení, nezbude mu než podat novou žádost. Z konstantní judikatury přitom vyplývá, že nutným podkladem pro povolení kácení dřevin v kolizi s plánovanou stavbou je územní rozhodnutí (nikoli stavební povolení), které tuto kolizi náležitě prokáže, přičemž takové územní rozhodnutí bylo v daném řízení předloženo. Úkon ohledání věci řádně proběhl a stav dřevin při něm byl náležitě zjištěn, k opakovaném ohledání tak nebyl dán důvod. Při ohledání nebylo třeba mít s sebou dokumentaci týkající se kolizí dřevin, jelikož se při něm zjišťoval stav dřevin, nikoli rozsah kolize. Prověření kolize na místě by ani nebylo dobře možné, jelikož správní orgán I. stupně nedisponuje technikou pro přesné zaměření toho kterého místa a jeho porovnání s projektovou dokumentací. Je třeba vycházet z podkladů poskytnutých žadatelem a není v možnostech správních orgánů ani jejich povinností zabývat se tím, zda ve stavebním řízení byla doložena odlišná projektová dokumentace či nikoli. Zpětvzetí žádosti je právem žadatele (§ 45 odst. 4 správního řádu) a jedinou možnou zákonnou reakcí správního orgánu je zastavení řízení v rozsahu zpětvzetí (§ 66 odst. 1 písm. a) správního řádu). Je na žadateli, aby zajistil, že dřeviny, jejichž kácení nebylo povoleno, nebudou při výkonu stavební činnosti nijak poškozeny či snad bez povolení odstraněny.
35. Ke třetímu až devátému žalobnímu bodu žalovaný souhrnně uvedl, že stav a kolize dřevin byly náležitě prokázány, jak vyplývá ze správního spisu a odůvodnění rozhodnutí. Žalovaný byl povinen vycházet z podkladů, které měl k dispozici od žadatele a nemohl brát v potaz „soukromá“ jednání mezi žadatelem a žalobcem či dalšími osobami, při kterých se snad měly navrhnout jiné alternativy ohledně kácení dřevin. Není povinností a ani v možnostech správních orgánů zabývat se tím, zda mohla být kolidující stavba vyprojektována jinak, například úsporněji co do záboru ploch. Žalobce se stále snaží podsouvat, že jediný správný způsob zjištění výše ekologické újmy je využití tzv. kalkulačky AOPK, přičemž nedostatky této metody žalovaný popsal v napadeném rozhodnutí. ZOPK žadateli neukládá, aby předložil návrh provedení náhradní výsadby. Žalobce si přisvojuje právo na předložení návrhu náhradní výsadby k jakémusi vlastnímu posouzení, ač ze zákona nic takového nevyplývá. Správní orgán I. stupně neporušil ani § 36 odst. 3 správního řádu. Jestliže následně obdržel částečné zpětvzetí žádosti, nezbylo mu než zareagovat částečným zastavením řízení, přičemž nebylo třeba znovu opakovat úkon podle § 36 odst. 3 správního řádu. Výrok napadeného rozhodnutí není neurčitý. Žalovaný provedl změnu výroku prvostupňového rozhodnutí právě za účelem jeho konkretizace, aby bylo jasné, kdy je možné kácení provést a tento postup v napadeném rozhodnutí odůvodnil. K otázce svěřeni pozemku do správy PDS žalovaný konstatoval, že pozemek je stále ve vlastnictví žadatele, přičemž zmíněná organizace se zabývá správou městských nemovitostních aktiv a jejím cílem je koordinovat a případně realizovat na pozemcích žadatele výstavbu ve veřejném zájmu.

Na pozemku přitom vzhledem k jeho výměře, umístění a plánované a již realizované výstavbě zřejmě již žádná další výstavba nebude možná (navíc když na něm bude muset proběhnout uložená náhradní výsadba). Právní řád hned na několika místech obsahuje omezení vztahující se k výsadbě dřevin, proto nemohlo být vypracováno přesné schéma, jak má náhradní výsadba vypadat a kam přesně bude vysazena která dřevina. Nebylo ani možné zkoumat, kudy povedou inženýrské sítě, jelikož pozemek provedením plánované výstavby dozná značných změn a teprve po jejich provedení bude možné přesně určit vhodná místa k provedení náhradní výsadby. Žalovaný odmítl, že by vycházel z dogmatu metra jako veřejně prospěšné stavby, avšak je evidentní, že takto náročnou stavbu nelze provést bez kácení dřevin, v některých případech bohužel i ve větším rozsahu. Výstavba metra probíhá mimo jiné i za účelem ochrany veřejného zdraví a příznivého životního prostředí, jakožto substitut za dopravu motorovými vozidly. Žalovaný rovněž trvá na znění výroku ohledně odkládací podmínky. Stavba je povolována po jednotlivých provozních úsecích a odkládací podmínka zajišťuje, že kácení bude moci být provedeno až po právní moci rozhodnutí umožňujících realizaci konkrétních částí stavby kolidujících s předmětnými dřevinami.

IV. Replika žalobce

37. V replice k vyjádření žalovaného žalobce ohledně prvního žalobního bodu uvedl, že důvodová zpráva citovaná žalovaným není textem právní normy ani závazným výkladovým zdrojem. Žalovaný se nijak nevypořádal s ústavně konformním výkladem systémové podjatosti a nereagoval na argumentaci konkrétními skutečnostmi.
38. Ohledně druhého žalobního bodu žalobce uvedl, že pokud žalovaný nepovažoval přítomnost dokumentace při ohledání za nezbytnou, měl nařídit ústní jednání, při němž měl správní orgán zkoumat možné kolize. Územní rozhodnutí je podmínkou k tomu, aby mohlo být řízení o povolení kácení vůbec vedeno, je však absurdní tvrdit, že je současně jediným podkladem pro důkazní řízení. První dvě strany územního rozhodnutí, jimiž disponoval správní orgán I. stupně, nepochybně nemohly být náležitým průkazem kolizí. Pokud by nebyla projektová dokumentace pro stavební povolení potřeba k ověření rozsahu kolizí, proč by ji žalovaný do spisu v rámci odvolacího řízení doplňoval? V důsledku vadného postupu, kdy po částečném zpětvzetí žádosti správní orgány nezjistily stav kolizí, o němž nejsou důvodné pochybnosti, reálně došlo k žalobcem předpokládanému obcházení zákona, když dřevina, která byla původně předmětem řízení, byla následně bez předchozího řízení pokácena, neboť ve skutečnosti se stavbou kolidovala. Správní orgán I. stupně pak na podnět ohledně pokácení konkrétní dřeviny reagoval tak, že šlo o tzv. podměrečnou dřevinu, k jejímuž kácení nebylo třeba povolení, ač tato dřevina byla ve správním řízení původně součástí zapojeného porostu, který vyžadoval povolení. Účelovým vynětím ze žádosti tak mohla být dřevina jako údajně solitérní podměrečná dřevina vykácena bez řízení a uložení náhradní výsadby.
39. K neurčitosti odkládací podmínky žalobce podotkl, že tvrzení žalovaného o zpřesnění odkládací podmínky výkonu rozhodnutí tak, aby nemohlo dojít ke kácení bez všech nezbytných stavebních povolení, je pochybné. Správní orgány následně tuto podmínku interpretovaly tak, že žadateli k provedení kácení postačuje toliko stavební povolení trasy (nikoli stavební povolení objektů, které by skutečně zakládaly případnou kolizi se dřevinami).
40. K otázce existence alternativního řešení žalobce uvedl, že ve správním řízení předložil důkazy, že existuje jiné řešení. Tím bylo dokázáno, že v případě projednávaného řešení nemohl převažovat jiný veřejný zájem, neboť byla prokázána existence jiného řešení nevyžadujícího rozsáhlé kácení. Správní orgány měly zjišťovat, zda je kácení skutečně potřebné.
41. K otázce PDS žalobce uvedl, že podstatná je zřizovací listina s přílohou obsahující jak cíle a zaměření činnosti městského developera, tak seznam vložených pozemků k realizaci daných cílů. Podle zřizovací listiny PDS mimo jiné zastupuje zřizovatele při veškeré investiční činnosti na vloženém majetku, při veškerém nakládání s porosty. Naopak ze zřizovací listiny nelze

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.

dovodit, že by se měl tento městský developer zabývat prováděním výsadeb či péčí o veřejnou zeleň. Vložení daného pozemku pro využití k investiční činnosti městským developerem je jistě důvodem k pochybnostem o skutečném úmyslu žadatele, a tedy i rozumné předvídatelnosti jeho budoucího konání, tj. je důvodem k vážným pochybnostem o budoucí dlouhodobé perspektivě a dosažení funkčnosti na daný pozemek uložené náhradní výsadby.

V. Ústní jednání před soudem

42. Účastníci řízení setrvali při ústním jednání před soudem na svých procesních stanoviscích, odkázali na svá dřívější podání a shrnuli svou dřívější argumentaci.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

43. Soud na základě žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán. Při přezkoumávání soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
44. Při posouzení věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:
45. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.
46. Dle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
47. Dle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
48. Dle § 7 odst. 1 správního řádu dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení. Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou.
49. Dle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.
50. Dle § 14 odst. 2 správního řádu úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.
51. Dle § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.
52. Dle § 49 odst. 1 správního řádu ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, uvědomí správní orgán o ústním jednání účastníky nejméně s pětidenním předstihem. Tuto povinnost nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal.
53. Dle § 50 odst. 3 správního řádu správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.
54. Dle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel vzal svou žádost zpět.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.

55. Dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže se žádost stala zjevně bezpředmětnou.
56. Dle § 82 odst. 4 správního řádu k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.
57. Dle § 8 odst. 1 ZOPK je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem.
58. Dle § 9 odst. 1 ZOPK orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.
59. Dle § 70 odst. 2 ZOPK občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen "občanské sdružení") je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.
60. Dle § 70 odst. 3 ZOPK občanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se řízení podle tohoto zákona, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení. Dnem sdělení informace o zahájení řízení se rozumí den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup.
61. Dle § 5 vyhlášky o kácení se kácení dřevin provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny.
62. Dle § 10 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je ekologická újma ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.
63. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
64. Soud předně osvědčuje, že žalobce jakožto spolek, resp. občanské sdružení působící v oblasti ochrany životního prostředí na Praze 4, který byl účastníkem předchozího správního řízení na základě § 70 ZOPK, je věcně aktivně legitimován k podání žaloby. Jak k účasti právnických osob s tímto posláním ve správních řízeních, v nichž připadá v úvahu kácení dřevin, uvedl NSS v rozsudku ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 As 2/2011-52, „(o)kolnost, že při realizaci stavby připadá v úvahu kácení dřevin, již sama o sobě zakládá možnost účastenství občanských sdružení podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v řízení o povolení stavby, neboť kácením dřevin nepochybně může být dotčen zájem na jejich ochraně“ (obdobně též rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2013, čj. 9 As 173/2012-65 nebo rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2014, čj. 3 As 94/2013-52). Z účastenství v předmětném správním řízení pak logicky plynou i závěry „k rozsahu žalobní legitimace, vycházející z § 65 odst. 2 s. ř. s. a z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, čj. 7 A 139/2001 -

67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 7. 12. 2005, č. 3 As 8/2005 - 118, č. 825/2006 Sb. NSS, či přímo ve vztahu ke stěžovateli ze dne 30. 1. 2008, č. 8 As 31/2006 - 78 a ze dne 16. 7. 2008, č. 8 As 35/2007 - 92, www.nssoud.cz)... Podle § 65 odst. 2 s. ř. s. může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat i účastník řízení před správním orgánem, který není ke žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která mu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Zákon stěžovateli přiznává postavení účastníka v řízení o ochraně přírody a krajiny (§ 27 odst. 2 správního řádu, § 70 a 71 zákona o ochraně přírody a krajiny), jakkoliv by jinak účastníkem takového řízení nebyl (§ 27 odst. 1 správního řádu), aby v něm prosazoval a obhajoval zájmy veřejnosti, zejména na ochraně životního prostředí. Je-li tedy žalobcem ve správním soudnictví občanské sdružení, jež hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny, může úspěšně namítat nezákonnost rozhodnutí především potud, tvrdí-li, že v řízení byla zkrácena jeho procesní práva. Stěžovatel, který je občanským sdružením, naopak nemohl být zkrácen na svých hmotných právech a neměl proto žalobní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Nezákonnosti rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. se tak stěžovatel v posuzované věci může domáhat zejména v rozsahu tvrzeného porušení jeho procesních práv v rámci správního řízení“ (rozsudek NSS ze dne 11. 12. 2008, č. j. 8 As 31/2008-72). Z citované judikatury však rovněž plyne, že žalobce nemůže uplatňovat proti správnímu rozhodnutí námitky, které se nedotýkají jeho práv, resp. práv a zájmů, která ve správním řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny hájí.

65. K **prvnímu žalobnímu bodu** soud předně poznamenává, že otázkou systémové podjatosti všech úředních osob žalovaného ve vztahu k rozhodování v řízení o vydání stavebního povolení pro stavbu „Výstavba trasy I. D metra v Praze, provozní úsek Pankrác – Nové Dvory“ se již správní soudy v minulosti zabývaly (viz rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2023, č. j. 14 A 78/2022-410 a NSS ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127). Řízení o povolení kácení v nynějším případě přímo souvisí s provedením uvedené stavby, resp. její části (bez pokácení předmětných dřevin stavbu nelze provést), a z tohoto důvodu lze co do námítky systémové podjatosti vyjít ze závěrů právě uvedených rozsudků. Ohledně námitek žalobce směřujících proti obsahu usnesení ve věci podjatosti úředních osob vydaných v rámci řízení o povolení kácení dřevin soud konstatuje, že těmito se pouze upravuje vedení řízení před správním orgánem, a jako taková jsou tedy dle § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučena z přezkumu před správními soudy. Věcně se však soud níže v rozsahu žalobních bodů námítkou systémové podjatosti zabýval, jelikož byla-li by důvodná, zakládala by to vadu řízení před správním orgánem (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2010, č. j. 4 As 1/2010-67).
66. Soud se žalobcem souhlasí v tom, že § 14 odst. 2 správního řádu (vtělený zákonem č. 176/2018 Sb.) podstatu přístupu k systémové podjatosti nezměnil a stále je třeba vycházet ze závěrů nastolených v usnesení NSS ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119 (rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127), podle nichž „v případech, kdy rozhoduje úředník územního samosprávného celku ve věci, která se přímo nebo nepřímo týká tohoto celku, není a priori vyloučen z rozhodování pro svoji „systémovou podjatost“, avšak je u něho dáno „systémové riziko podjatosti“, kvůli němuž je třeba otázku jeho případné podjatosti posuzovat se zvýšenou opatrností oproti věcem, které se zájmů územního samosprávného celku nijak nedotýkají“ a „k pochybám o nepodjatosti postačí i poměrně nízká míra podezření, neboť - jak výše vložil - existence „systémového rizika podjatosti“ je sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“ při posuzování důvodů pro vyloučení úřední osoby z úkonů v řízení. Důvody k uvedenému podezření mohou být nejrůznějšího druhu a nelze je specifikovat jinak než obecnými rysy a představitelnými příklady. Bude se jednat o takové skutečnosti, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku. Uvedenými skutečnostmi mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla

povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu.“

67. Žalobce systémovou podjatost dovozuje na základě počínání žadatele a Dopravního podniku hlavního města Prahy spočívajícího v mediálních vyjádřeních (propagandě), konkrétních obchodních počinech, vyhlásování tendrů a uzavírání realizačních smluv bez rozhodnutí o povolení ke kácení a příslušných stavebních povolení, obstrukčních postupech žadatele při vyřizování žádosti o poskytnutí informace a urychleném postupu ve stavebních řízeních zahájených za nouzového stavu a povaze stavby. To podle žalobce značí mimořádný zájem politického vedení žadatele na včasném a bezproblémovém provedení stavby. Soud v nyní projednávaném případě, podobně jako je tomu v rozsudcích Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2023, č. j. 14 A 78/2022-410 a NSS ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127, konstatuje, že žalobce v žalobě neprokázal ani netvrdil, že by na úřední osoby byl ze strany vedení žadatele činěn dostatečně konkrétní tlak, aby rozhodovaly v rozporu s právními předpisy. K tomu lze citovat z rozsudku NSS ze dne 2. 8. 2023 č. j. 6 As 52/2023-127: „*Obecně lze také dodat, že Nejvyšší správní soud již v řadě dřívějších případů konstatoval, že veřejná vystoupení politiků jsou v případě místně důležitých či kontroverzních staveb běžným jevem a korelují s podstatou politiky jako správy věcí veřejných; jakákoliv politická vyjádření nelze automaticky považovat za důvod podjatosti úředníků vystupujících v zaměstnaneckém či obdobném poměru vůči korporaci, kterou tyto političtí představitelé zastupují (viz např. rozsudek ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 As 302/2018-55 či ze dne 2. 3. 2017, č. j. 4 As 219/2016-35).“* Žalobce přitom v žalobě v podstatě ničeho nad rámec námitek uplatněných v rámci správního řízení o povolení kácení netvrdil a pouze je shrnul. Soud tak v podrobnostech pro stručnost odkazuje na usnesení týkající se námitek systémové podjatosti vydaná v rámci správního řízení o povolení kácení dřevin. K poukazu žalobce na analogické uplatnění závěrů usnesení Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 28. 12. 2020, č. j. MMR-61322/2020-83/2776 soud odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2023, č. j. 14 A 78/2022-410, v němž ve vztahu k tomuto usnesení soud mimo jiné uvedl: „*Při vypořádání této námítky vyšel soud z odůvodnění rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 28. 6. 2021, kde je uvedeno, že rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj posuzovalo podjatost podle právní úpravy platné do 30. 10. 2018. (...) Nelze také pominout, že označeným rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj byla konstatována podjatost ředitele Magistrátu hl. m. Prahy, nikoliv všech úředních osob, které se mohly na rozhodování podílet. I když mezi označenými podjatými osobami byl i ředitel Magistrátu hl. m. Prahy, není z podání žalobců zřejmé, jakým způsobem byl na tuto úřední osobu vyvíjen tlak ze strany obce a jakým způsobem by se tento mohl podílet na zajištění vydání stavebního povolení. Zde lze soublasit s poukazem na strukturu aparátu Magistrátu hl. m. Prahy.“* Závěry uvedené v usnesení Ministerstva pro místní rozvoj tak pro nyní projednávanou věc nejsou ani závazné, ani přílehlivé. Námítka obsažená v prvním žalobním bodě je tedy nedůvodná.

68. Pokud jde o právní rámec posuzované věci z hlediska ZOPK, soud obecně konstatuje, že z právní úpravy plynou dvě pravomoci žalovaného, resp. správního orgánu I. stupně založené na správním uvážení, a to logicky v následujícím pořadí:

(i) podle § 8 odst. 1 tohoto zákona povolení ke kácení dřevin, k jehož vydání jsou tyto orgány příslušné, „*lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin“*, přičemž pouze pokud je v tomto ohledu rozhodnuto kladně (tj. rozhodnuto, že předmětné dřeviny je možno pokácet), přichází na řadu

(ii) úvaha podle § 9 odst. 1 téhož zákona, který stanoví, že „*orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbou ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.“* V tomto ustanovení je tedy obsaženo správní uvážení dokonce dvojí, a to

o uložení povinnosti náhradní výsadby (věta první), a pokud se tak stane, též o povinnosti následné péče o výsadbu (věta druhá).

69. K rozsahu přezkumu správního uvážení soud obecně předesílá, že na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole podrobena pouze částečně. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl podle svého přesvědčení. Úkolem soudu tedy je pouze posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Správní rozhodnutí tedy podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné závěry (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, publ. pod č. 416/2004 Sb. NSS, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, publ. pod č. 225/2004 Sb. NSS či ze dne 9. 2. 2005, č. j. 5 A 131/2001-86, publ. pod č. 1171/2007 Sb. NSS a usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2000, sp. zn. II. ÚS 361/2000).
70. **Druhý žalobní bod** souvisí s otázkou rozsahu kolize dřevin určených k pokácení se stavebním záměrem, který byl uveden jako důvod potřeby takového kácení a zjišťování tohoto rozsahu. Pokud žadatel v řízeních před stavebním úřadem souběžně vedených s řízením o povolení kácení předložil projektovou dokumentaci vyžadující výrazně vyšší rozsah kácení než dle dokumentace předložené v řízení o povolení kácení, jak tvrdil žalobce, soud v tom neshledává nezákonnost napadeného rozhodnutí ani prvostupňového rozhodnutí. S ohledem na dispoziční zásadu bylo čistě na žadateli, o kácení jakých dřevin a jakého jejich počtu požádá. V závislosti na jeho žádosti pak správní orgány povolily kácení předmětných dřevin. Předložil-li žadatel v jiných správních řízeních dokumentaci lišící se jejím rozsahem a vyžadující kácení nad rámec povolený prvostupňovým rozhodnutím, pak tato skutečnost není pro rozhodnutí o předmětu řízení (povolení kácení dřevin dle žádosti) významná. Pokud by žadateli bylo povoleno provedení stavebního záměru vyžadující větší rozsah kácení, nebylo by možné dřeviny, na něž se povolení o kácení nevztahuje, legálně pokácet a záměr provést. To je nicméně čistě záležitostí žadatele. V právě popsané konstrukci soud neshledává rozpor s veřejným zájmem na ochraně životního prostředí, konkrétněji dřevin rostoucích mimo les. S ohledem na uvedené nebylo pro vydání rozhodnutí podstatné, jaká dokumentace byla předložena v žalobcem tvrzených souběžně probíhajících stavebních řízeních.
71. Samotné určení rozsahu kolize soud po prozkoumání správního spisu považuje za dostatečné. Dle náhledu soudu dostatečně přesně vyplývá z výkresu – kácení ve spojení s výkresem SOD 13. Ve výkresu – kácení jsou mimo jiné označeny dřeviny rostoucí na pozemku, přičemž na pozadí jsou jasně vymezeny hranice objektů, které však nejsou legendou specifikovány. Tyto objekty jsou pak identicky s výkresem – kácení zaneseny i ve výkresu SOD 13, přičemž z jeho legendy vyplývá, že jde o zařízení staveniště a objekty zařízení staveniště. Identicky je v souvislosti s tím v obou výkresech narýsován i zábor stavby pro účely zařízení staveniště OL2. Výkres SOD 13 tak v podstatě představuje výkladovou pomůcku k výkresu – kácení, z něhož pak lze seznat, kde se na pozemku nachází dřeviny a zda se nacházejí na místě plánovaného zařízení staveniště OL2 či jeho objektů. Přitom, jak uvedl žalobce, ohledně dřevin nacházejících se dle výkresů blízko hranice vymezující zábor pro zařízení staveniště (jejichž přesné faktické umístění by teoreticky mohlo být sporné) bylo řízení zastaveno, a jako takové je bez příslušného povolení žadatel nemůže legálně pokácet. Zda se žadatel nakonec obejde bez jejich pokácení (např. stavební záměr

zúží či zajistí ochranu příslušné dřeviny), či zda podá další žádost o povolení kácení, je výlučně v jeho dispozici. Soud tak uzavírá, že důvody, pro které vzal žadatele částečně žádost zpět, nejsou pro posouzení povolení ke kácení dřevin rozhodné a nebylo zákonnou povinností správních orgánů tyto důvody zjišťovat. Podstatné je vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, vyhodnocení závažnosti důvodu pro kácení těchto dřevin a porovnání obou těchto vyhodnocení, resp. zájmů. Tomu správní orgány dle soudu dostaly, ať už jde o úplnost skutkových zjištění a naplnění zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu, či o provedení správního posouzení.

72. Ve **třetím žalobní bodě** žalobce správním orgánům vytýká, že se nezabývaly jím předloženým návrhem alternativního a šetrnějšího řešení. Řízení o povolení kácení dřevin se zahajuje na návrh žadatele a vztahuje se na něj dispoziční zásada. Z té vyplývá vázanost správního orgánu zněním žádosti a v ní navrhovaným řešením, o němž se ve správním řízení rozhoduje. Nebylo povinností správních orgánů jakožto orgánů ochrany přírody komplexně posuzovat žalobcem předložený alternativní návrh (např. z hlediska přiměřenosti omezení silničního provozu v ul. Na Strži, když žalobcem předložený návrh umístění zařízení staveniště by zasahoval i do části pozemní komunikace), zkoumat, zda je v celkovém kontextu přiměřenější než ten předložený žadatelem v žádosti) a jakkoli jej v řízení o žádosti žadateli vnucovat. Primárním úkolem správních orgánů bylo v rámci řízení žádosti posoudit kácení z hledisek dle § 8 odst. 1 ZOPK, k nimž se vztahovala zásada materiální pravdy a zásada ochrany veřejného zájmu a správní orgány je v tomto ohledu naplnily. Ani tuto námitku soud tedy důvodnou neshledal.
73. **Čtvrtý žalobní bod** se týkal určení výše ekologické újmy a v návaznosti na to i uložení náhradní výsadby. Ke vztahu rozhodování o povolení kácení dřevin (§ 8 odst. 1 ZOPK) na straně jedné a rozhodování o uložení povinnosti náhradní výsadby (§ 9 odst. 1 téhož zákona) na straně druhé soud předně připomíná rozsudek ze dne 17. 4. 2014, č. j. 3 As 94/2013-45, v němž NSS konstatoval: „*Povinnost ke náhradní výsadbě je samostatnou povinností žadatele o povolení ke kácení dřevin, kterou orgán ochrany přírody může uložit za účelem kompenzace ekologické újmy (srov. § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny). Uložení této povinnosti, resp. hodnocení zákonných předpokladů pro její uložení, tedy nemůže nabrát ve správním řízení úvahu správního orgánu, v jejímž rámci má být poměřen veřejný zájem na zachování dřevin se závažností důvodu pro jejich kácení. Zároveň je třeba zdůraznit, že jde o povinnost, která je (jak správně zdůraznil žalobce) ukládána až „následně“, tedy poté, co správní orgán vyhodnotí, že jsou dány podmínky pro udělení povolení ke kácení dřevin (právě na základě poměření veřejného zájmu na zachování dřevin a závažnosti důvodů pro jejich pokácení, k němuž v projednávané věci nedošlo). Nejvyšší správní soud přitom již v citovaném rozsudku č. j. 4 As 20/2008-84, uveď, že „[s]těžovateli lze dále přisvědčit, že estetický a funkční význam dřevin nesmí být posuzován samostatně a nemůže být snižován na pouhé kritérium pro určení rozsahu náhradní výsadby“: Pro úplnost soud doplňuje, že „kácení esteticky a funkčně významných dřevin nelze odůvodnit pouze tím, že je stanovena dostatečná náhradní výsadba. Takové odůvodnění je zcela irrelevantní“ (podle rozsudku NSS ze dne 6. 9. 2011, č. j. 5 As 22/2011-100). Přitom podle rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2020, č. j. 2 As 196/2018-78 „stanovení náhradní výsadby z hlediska druhového i kusového představuje odbornou otázku, která náleží do gesce orgánu ochrany přírody a krajiny a v podstatné míře opět závisí na uvážení správního orgánu. Správní orgán si nejprve ujasní, jaký celkový zásah do životního prostředí povolené kácení způsobí, a od toho se odvine jeho úvaha o případném stanovení náhradní výsadby, jež nesmí být založena na libovůli (v podrobnostech viz např. Vomáčka, V., Knotek, J., Konečná, M., Hanák, J., Dienstbier, F., Průchová, I. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, komentář ke § 9, str. 113, marg. č. 4).“*
74. K výtkám žalobce ohledně znaleckých posudků zpracovaných Ing. S. Burianem soud podotýká, že přibírání znalce správními orgány za účelem určení výše ekologické újmy je naprosto standardní a judikaturou prověřenou praxí. Soudu s ohledem na omezenou míru přezkumu nepřísluší, aby hodnotil věcnou správnost správního uvážení založeného na poznatcích získaných ze znaleckého posudku (viz bod 65. tohoto rozsudku). Oba znalecké posudky Ing. S. Buriana mají z formálního hlediska všechny požadované náležitosti a správní orgány, které nedisponují

odpovídající odborností, nepochybily, pokud z jejich závěrů vycházely při ukládání náhradní výsadby. Rozsah a způsob uložené náhradní výsadby se přitom soudu na první pohled nejeví jako nepřiměřený či neobvyklý. Výsadba byla uložena v podstatně větším počtu, než je počet dřevin, které mohou být na základě prvostupňového rozhodnutí ve znění napadeného rozhodnutí pokáceny. K tomu soud cituje z rozsudku NSS ze dne 15.5.2015, č. j. 7 As 280/2014-72: „*nově vysazené mladé stromky nemohou rychle nahradit v plnění všech funkcí pokácené vzrostlé stromy, a proto je náhradní výsadba obvykle ukládána ve vyšším počtu, než je počet kácených dřevin. Navíc nelze ani vyloučit, že některé z nově vysazených stromů i přes veškerou péči neuhynou.*“ Soud stejně tak nedospěl k závěru, že by správní orgány výsledky znaleckých posudků pouze nekriticky přejaly, když se mimo jiné vyjadřovaly k souvisejícím námitkám žalobce, přičemž takovému vypořádání námitek žalobce v (doplněné) žalobě konkrétně nerozporuje. Soud uzavírá, že správní orgány při stanovení výše ekologické újmy a ukládání náhradní výsadby nevykročily z mezí správního uvážení. K vypořádání námitek ohledně znaleckého posudku předloženého žalobcem v odvolacím řízení viz vypořádání patého žalobního bodu níže.

75. K tvrzené podjatosti znalce S. Buriana soud konstatuje, že je třeba tuto otázku posuzovat na základě obdobných principů, jako je tomu u úředních osob dle § 14 správního řádu (rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2016, č. j. 8 As 140/2015-37). Soud nemá za to, že by samotná skutečnost, že již dříve ohledně pozemku znalec posudek zpracoval pro správní orgán I. stupně, zakládala pochybnost o nepodjatosti znalce. Tato skutečnost totiž sama o sobě u osoby znalce nezakládá zájem na výsledku řízení s ohledem na poměr k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a žalobce v tomto smyslu svou úvahu v žalobě nijak nerozvíjí ani nekonkretizuje. Uvedené platí tím spíše s ohledem na povinnost vykonávat znaleckou činnost nestranně a nezávisle, stanovenou v § 1 odst. 3 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.
76. Dále žalobce namítal nepoužití metodiky AOPK a na ni navazující oceňovací kalkulačky ve vztahu k určení výše ekologické újmy. K tomu soud uvádí, že použití těchto nástrojů žádný právní předpis neukládá, přičemž správní orgány (zejména žalovaný) v rámci svého správního uvážení a v reakci na námítky žalobce ve správním řízení dostatečně přesvědčivě a logicky vyložily, proč byla v daném případě vhodnější aplikace tzv. Kochovy metody modifikované pro podmínky České republiky (str. 24-25 prvostupňového rozhodnutí a str. 79-82 a 98 napadeného rozhodnutí). Představily východiska obou zmíněných metod a popsaly nevýhody metodiky AOPK a jejího použití v městském prostředí, tedy i v daném případě. Správní orgány tak v tomto ohledu nevykročily z mezí správního uvážení, přičemž věcnou správnost tohoto jejich uvážení soudu nepřísluší posuzovat (viz bod 65. tohoto rozsudku).
77. Soud s ohledem na výše uvedené shrnuje, že námítky obsažené ve čtvrtém žalobním bodě nepovažuje za důvodné.
78. V **pátém žalobním** bodě žalobce namítal, že se správní orgány řádně nevypořádaly s jeho procesními návrhy. K tomu soud uvádí, že k návrhům na konání opakovaného ohledání a ústního jednání se správní orgán I. stupně vyjádřil na str. 8 prvostupňového rozhodnutí (v případě návrhu na nařízení ústního jednání rovněž na str. 26 a 27 prvostupňového rozhodnutí a v samostatném usnesení). V odvolacím řízení žalobce nekonání opakovaného ohledání přímo nenamítal, a nelze tak žalovanému vyčítat, že se k této otázce sám od sebe nevyjádřil. Nenařízení ústního jednání je v napadeném rozhodnutí věnována pasáž na str. 74. Žalobce v žalobě v podstatě toliko uvedl, že opakované ohledání a ústní jednání se měly konat z důvodu vyjasnění kolize stavebního záměru s předmětnými dřevinami. Rozsah této kolize je však již dostatečně zřetelný z jiných podkladů (k tomu viz vypořádání druhého žalobního bodu výše), a konání ústního jednání či ohledání za tímto účelem by tudíž bylo nadbytečné. Právní řád přitom povinnost zjišťovat rozsah kolize při ohledání nebo ústním jednání nestanoví. K opakovanému ohledání mělo dle žalobce dojít rovněž z důvodu aktualizace stavu dřevin. Soud se v tomto ztotožňuje s argumentem správního orgánu I. stupně, že bylo možné předpokládat pouze nepatrné změny s ohledem na fyziologický vývoj dřevin s tím, že tyto potenciální změny by

nehrály při formulaci rozhodnutí o kácení roli. Žalobce ani žádné konkrétní změny v souvislosti se stavem dřevin netvrdil.

79. K návrhu na doplnění projektové dokumentace viz vypořádání druhého žalobního bodu výše. Dále má soud dle správního spisu za to, že předložení návrhu náhradní výsadby ze strany správních orgánů žalobce během správního řízení nepožadoval (v podstatě požadoval pouze uložení adekvátní náhradní výsadby a upozornil na dle jeho mínění vhodný pozemek pro tyto účely), a je tak přirozené, že se správní orgány takovýmto nevysloveným požadavkem ve svých rozhodnutích nezabývaly.
80. Provedení důkazu předloženým znaleckým posudkem žalobce navrhoval již v prvostupňovém řízení, ze správního spisu však vyplývá, že žalobce žádný posudek nedoložil, jak poznamenal i správní orgán I. stupně na str. 9 prvostupňového rozhodnutí. Znalecký posudek žalobce skutečně předložil až v odvolacím řízení, přičemž žalovaný se s tímto návrhem vypořádal na str. 98 napadeného rozhodnutí s odkazem na koncentrační zásadu zakotvenou v § 82 odst. 4 správního řádu. Soud takový postup nepovažuje za rozporný se zásadou materiální pravdy. Výši ekologické újmy a její aspekty pro účely náhradní výsadby měl žalovaný za dostatečně uspokojivě zjištěné již s ohledem na posudky zpracované Ing. S. Burianem, přičemž soudu, jak již bylo uvedeno, nepřísluší hodnotit věcnou správnost těchto posudků. Žalovaný tak byl v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu oprávněn považovat takové poznatky ve spojení s dalšími podklady za zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a všech okolností důležitých pro ochranu veřejného zájmu. Nedošlo ani k porušení zásady rovnosti účastníků dle § 7 správního řádu. Žalobce nijak blíže nerozvádí, z jakého důvodu měl postup žalovaného narušit rovnost účastníků. Soud pouze dodává, že kromě žalobce žádný z účastníků řízení za obdobných okolností nepředložil v odvolacím řízení znalecký posudek, a z ničeho tak nelze v tomto ohledu dovodit nerovné zacházení. Soud závěrem konstatuje, že veškeré podmínky uvedené v § 82 odst. 4 správního řádu byly v daném případě naplněny, přičemž žalobce tuto skutečnost nerozporoval.
81. K návrhu na provedení výslechu znalce S. Buriana se správní orgán I. stupně vyjádřil na str. 27 prvostupňového rozhodnutí. V odvolacím řízení se žalobce otázce výslechu znalce již nevěnoval, a tudíž tak nečinil ani žalovaný v napadeném rozhodnutí.
82. Soud uzavírá, že žalobce nad rámec již výše vypořádaných žalobních námitek konkrétně netvrdil, z jakých důvodů má za to, že vypořádání jeho návrhů provedené správními orgány nebylo řádné. Soud s ohledem na výše zmíněné úvahy správních orgánů, jež se těchto návrhů týkají, považuje jejich vypořádání za dostatečné a námitky obsažené v pátém žalobním bodu za nedůvodné.
83. Ani **šestý žalobní bod** soud neshledal důvodným. Žalobcem zmiňovaná usnesení žalovaného o zamítnutí odvolání fyzických osob proti vyloučení z řízení o povolení kácení nejsou předmětem soudního řízení v této věci - tím je napadené rozhodnutí a jeho zákonnost. Kromě toho dle názoru soudu žalobcem tvrzená rozporuplnost úvah z napadeného rozhodnutí nevyplývá. Ze žalobcem citované pasáže napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný shledal místně omezenou pouze jednu dílčí funkci dřevin, přičemž tuto navíc hodnotil z hledisek určení ekologické újmy a stanovení náhradní výsadby, tedy z hledisek odlišných od posouzení estetického a funkčního významu. Pokud jde o stanovení náhradní výsadby na různých vzdálených pozemcích, tato otázka, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, opět souvisí s náhradou ekologické újmy, nikoli s estetickým a funkčním významem dřevin. Ze žalobcem zmíněných částí napadeného rozhodnutí tak dle názoru soudu nevyplývá rozporuplnost, nekonkrétnost, nedostatečnost či účelovost hodnocení funkčního a estetického významu dřevin ani jeho devalvace. Z napadeného rozhodnutí nelze dovodit tvrzení žalovaného, že by (estetický a funkční) význam dotčených dřevin jako takový neměl širší dosah. Soud konstatuje, že žalovaný ohledně posouzení estetického a funkčního významu předmětných dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 ZOPK nevybočil z mezí správního uvážení.

84. Dle **sedmého žalobního bodu** žalobce předně tvrdil, že správní orgány před vydáním svých rozhodnutí nevymezily rozsah podkladů, čímž zasáhly do žalobcova práva na vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí. K této dílčí obecné námitce soud v odpovídající míře obecnosti uvádí, že žalobce byl v rámci správního řízení vedeného správním orgánem I. stupně vyrozuměn o možnosti seznámit se s obsahem spisu a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu usnesením ze dne 29. 3. 2021, č. j. P4/133840/21/OŽPAD/HNL a v odvolacím řízení vyrozuměním žalovaného ze dne 1. 2. 2022, č. j. MHMP 179394/2022. Z právních předpisů přitom nevyplývá, že správní orgány váže povinnost před vydáním rozhodnutí vymezením rozsah podkladů. Vymezení podkladů, z nichž správní orgán při vydání rozhodnutí vycházel, správní řád dle jeho § 68 odst. 3 vyžaduje až v odůvodnění meritorního rozhodnutí, nikoli před jeho vydáním, jak namítal žalobce. Žalobce přitom nijak blíže neupřesnil, jak nevymezení podkladů před vydáním rozhodnutím mělo zasáhnout do jeho práva na vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí, jelikož s těmito podklady se mohl seznámit nahlédnutím do správního spisu. Žalovaný navíc ve svém vyrozumění jím doplněné podklady (výkres SOD 13 a technickou zprávu) vymezil.
85. Konkrétnější již žalobce byl při formulování námitky, že správní orgán I. stupně po vydání usnesení o vyrozumění dle § 36 odst. 3 správního řádu doplňoval spisovou dokumentaci. Správní orgán I. stupně skutečně následně doplnil správní spis o další listiny, a je tedy třeba zodpovědět otázku, zda tímto postupem došlo ke zkrácení práv žalobce, a zda se jednalo o vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalobce uvedl, že byly doplněny podklady významné pro vydání rozhodnutí, tj. pro správní úvahu o důvodnosti žádosti ve smyslu nevyhnutelnosti a průkaznosti tvrzených kolizí, pro správní úvahu poměřující funkční a estetický význam dřevin s důvodem žádosti, podklady významné z hlediska rozsahu kolize všech částí stavebního záměru, podklady důležité pro zjištění celkové výše ekologické újmy, stejně jako pro stanovení náhradní výsadby a dále o podklady významné pro určení rozsahu kolize. V tomto kontextu zmínil částečné zpětvzetí žádosti žadatelem a usnesení správního orgánu I. stupně o zastavení řízení v odpovídajících částech věci. Soud však neshledává jakoukoli okolnost ohledně těchto částečných zpětvzetí žádosti a usnesení o zastavení řízení, která by mohla představovat zásah do práv žalobce jakožto spolku zřízeného za účelem ochrany životního prostředí. Těmito úkony došlo ke zúžení původní žádosti o povolení kácení, tedy o vynětí některých dřevin z řízení o povolení kácení. To znamená, že takto vyňaté dřeviny nebyly (a po zpětvzetí žádosti a zastavení řízení ani nemohly být) prvostupňovým rozhodnutím určeny k pokácení, což lze označit za souladné s cíli spolku sledujícího ochranu životního prostředí, nikoli za zásah do jeho práv. Rozsah kolize dřevin byl určen jinými podklady, přičemž podklady doplněné po vydání usnesení ze dne 29. 3. 2021, č. j. P4/133840/21/OŽPAD/HNL pro jeho zjištění nebyly podstatné (viz vypořádání druhého žalobního bodu). Dle rozsudku NSS ze dne 23. 3. 2011, č. j. 8 As 40/2010-59 *„nezákonnost rozhodnutí může způsobit takové situace, kdy účastník má možnost seznámit se s podklady rozhodnutí až ze samotného rozhodnutí. To vše za situace, kdy se ve správním spise nalézaly podklady, o nichž účastník řízení neměl povědomí a nemohl se k nim vyjádřit. Smyslem § 36 odst. 3 správního řádu je poskytnout účastníku správního řízení možnost prezentovat správnímu orgánu své stanovisko k důkazním prostředkům, které správní orgán shromáždil.“* V nyní posuzovaném případě nelze do správního spisu následně doplněné podklady považovat za takovéto (pro věcné posouzení rozhodné) důkazní prostředky. Kromě toho dle správního spisu byla usnesení o zastavení řízení v části věci žalobci doručena, přičemž ten i v souvislosti s nimi vedl svou argumentaci v odvolacím řízení. Soud s ohledem na právě uvedené neshledává argumentaci uplatněnou v rámci sedmého žalobního bodu důvodnou.
86. Soud nesouhlasí ani s námitkou obsaženou v **osmém žalobním bodě**, že správní orgán I. stupně měl představit návrh náhradní výsadby, ke kterému by se účastníci řízení mohli vyjádřit (taková povinnost z právního řádu nevyplývá), ani že uložená náhradní výsadba je neurčitá a neproveditelná. K namítané neurčitosti výroku o náhradní výsadbě ve znění výroku napadeného

rozhodnutí soud podotýká, že správní orgány v řízení o povolení ke kácení v době svého rozhodování nemohly vědět a určit, kdy konkrétně dojde k ukončení jednotlivých povolovacích procesů a stavebních prací ve vztahu k příslušnému úseku metra D. S ohledem na to nebylo možné, aby stanovily konkrétní datum provedení náhradní výsadby. Žalovaný tedy postupoval správně, pokud navázal provedení náhradní výsadby na okamžik kolaudace daného úseku metra. Dle podmínek rozhodnutí o povolení kácení tak v podstatě nebude možné do provedení náhradní výsadby legálně započít s užíváním daného úseku metra v souladu s (vykonatelným) prvostupňovým rozhodnutím ve znění napadeného rozhodnutí. Soudu přitom není zřejmé, co žalobce ve vztahu k neurčitosti výroku o provedení náhradní výsadby myslí „nepodložeností ve smyslu připravenosti pozemků pro náhradní výsadbu“. Je odpovědností žadatele, aby uloženou náhradní výsadbu ke stanovenému okamžiku provedl, a to na určených pozemcích, které jsou ve stavu, že takovou výsadbu umožňují.

87. Pokud jde o namítanou neproveditelnost náhradní výsadby, soud konstatuje, že pro správní orgány nebyla skutečnost, že pozemek byl usnesením RHMP svěřen do správy PDS a že dle důvodové zprávy k tomuto usnesení je smyslem svěřením developerská činnost, v řízení o povolení kácení nijak závazná ani relevantní. Naopak je to žadatel, jenž zůstává vlastníkem pozemku, kdo je výroky prvostupňového rozhodnutí ve znění napadeného rozhodnutí vázán a vůči němuž lze v případě nesplnění v nich uložených povinností tyto vymáhat, a to nezávisle na tom, komu byl pozemek svěřen do správy či jaký jeho účel byl deklarován.
88. Správní orgány při svém rozhodování nemohly vědět, jaký bude v době realizace náhradní výsadby (když nelze určit ani datum provedení náhradní výsadby) stav inženýrských sítí na pozemcích určených pro náhradní výsadbu, jelikož s ohledem na plánovanou výstavbu se budoucí podmínky na těchto pozemcích jeví jako nejisté, jak sám žalobce konstatoval. Pokud by se správní orgány pokusily identifikovat vedení konkrétních (i budoucích) inženýrských sítí, existovala by velká pravděpodobnost, že se toto vymezení k okamžiku provádění náhradní výsadby mine s realitou. Opět je odpovědností žadatele, aby na stanovených pozemcích (které jsou všechny v jeho vlastnictví) zajistil takové podmínky, které mu umožní náhradní výsadbu v souladu se stanovenými podmínkami provést. Ze stejných důvodů ani nebylo vhodné a možné, aby správní orgány předložily vlastní návrh nebo přílohu rozhodnutí, které by přesně zachytily rozmístění jednotlivých dřevin náhradní výsadby; právní řád ostatně ani takovou povinnost správním orgánům za daných okolností neukládá.
89. V souvislosti s **devátým žalobním bodem** soud uvádí, že nemohl přisvědčit žalobci, že by dotčená podmínka stanovená prvostupňovým rozhodnutím byla nevymahatelná. Dle § 5 vyhlášky o kácení je pravidlem provádět kácení dřevin v období vegetačního klidu. Správní orgán I. stupně z tohoto pravidla připustil výjimku, avšak pouze po prohlédnutí dřevin ornitologem. Z povahy a účelu podmínky je zřejmé, že případnou kontrolu je způsobilá provést pouze osoba, která prokazatelně disponuje dostatečnými znalostmi v oblasti ornitologie. Předmětný zápis z prohlídky by pak měl obsahovat průkazné informace stran toho, zda se v korunách dřevin vyskytují využívaná hnízda, a zda je tedy přípustné kácení mimo období vegetačního klidu, či nikoli. Povinnost žadatele uschovat tento zápis pak umožňuje správním orgánům i s odstupem času ověřit, zda žadatel postupoval v souladu s podmínkami prvostupňového rozhodnutí ve znění napadeného rozhodnutí. Pokud žalobce shledává více než pravděpodobným, že se ve vegetačním období budou na stromech vyskytovat hnízda, soud k tomu poznamenává, že budou-li tato aktivně využívána, zkrátka dle dané podmínky není možné ve vegetačním období ke kácení přistoupit. Soud tedy nesouhlasí s tvrzením žalobce, že žadatel má reálně ničím neomezenou volnost ve výkonu kácení, když žalobce k tomu nic bližšího nad rámec již uvedeného nedodal. I tuto žalobní námitku soud shledává nedůvodnou.
90. K **desátému žalobnímu bodu** soud uvádí, že neshledal předmětnou odkládací podmínku neurčitou a vymezení povolení, kterými žadatel podle této podmínky pro zahájení kácení musel disponovat, považuje s ohledem na komplexnost stavby metra D za dostatečné a důvodné.

Zřejmým účelem, za kterým byla tato podmínka žalovaným zakotvena, je zajištění toho, aby kácení neproběhlo zbytečně brzy, tedy aby prodleva mezi ním a realizací stavebních prací, za jejímž účelem má být kácení provedeno, byla co možná nejkratší. Z této skutečnosti dle mínění soudu vyplývá, že pokud žalovaný hovoří o rozhodnutích „povolujících realizaci příslušných stavebních oddílů (SOD) tvořících součást stavby umístěné územním rozhodnutím č.j. P4/067441/13/OST/FATU ze dne 16.10.2013 pod názvem „trasa I.D metra v Praze stavba – provozní úsek I.D – Náměstí Míru – Depo Písnice““, myslí tím i stavební povolení k zařízení staveniště, jelikož realizace samotné stavby metra D v rámci stavebního oddílu je na příslušném staveništi závislá (bez staveniště nelze metro stavět). V rozporu s právě uvedeným výkladem odkládací podmínky by pak byla úvaha, že kácení dle posuzovaných rozhodnutí lze realizovat po dosažení pravomocného rozhodnutí o povolení stavby oddílu metra, ale bez povolení staveniště sloužícího k realizaci tohoto oddílu. Žalovaný nikterak nepochybil, pokud s ohledem na komplexnost a dělení stavby metra D vymezil rozhodnutí potřebná k zahájení kácení flexibilněji, když potřebná povolení navázal na územní rozhodnutí povolující úsek metra D a na kolizi s dřevinami, jejichž kácení povoloval. Soudu není zřejmé, jak by toto široké a zároveň dostatečně určité vymezení mohlo žalobce zkrátit na jeho právech. Z právního řádu ani nevyplývá nutnost vázat odkládací podmínku na konkrétně označené stavební povolení. K odkazu žalobce na následné dění po vydání napadeného rozhodnutí soud konstatuje, že to není pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantní, jelikož soud rozhoduje na základě skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ohledně předložení harmonogramu výstavby soud dodává, že z právních předpisů nelze dovodit povinnost žadatele tento harmonogram předkládat (v době rozhodování správních orgánů jím ani nemusel disponovat) či povinnost správních orgánů v řízení o povolení kácení dřevin jej vyžadovat. Tvzení žalobce, že některý stavební objekt by mohl být realizován např. až ve třetím roku výstavby, je spekulativní. Navíc, jak uvedl sám žalobce, s dotčenými dřevinami primárně koliduje zařízení staveniště a nikoli jednotlivé objekty stavby metra.

VII. Závěr a náklady řízení

91. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji prvním výrokem rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
92. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti v řízení nevznikly, soud druhým výrokem rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. října 2023

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Viterová.